

**Саха Өрөспүүбүлүкэтэ
Үөһээ Дьааны оройуона
«Табалаах орто оскуолата»**

Кыттааччы: Слепцова Мария Николаевна

Үлэлиир сирэ: Табалаах орто оскуолата

Предмет: саха тыла

Үөрэнэр кинигэ автора: Захарова Л.В.

Уруок тиибэ: үөрэтэр соругу туруоруу

Уруок тиэмэтэ: «Араастык этиллэр тыллар»

Кылаас: 2 кылаас

**Уруок тэрилэ: ноутбук, интерактивной дуоска, проектор,
презентация(13слайд, Power Point).**

2018 сыл

**Үтүө күнүнэн,
күндү оболор!**

1. Тыллары тылдыттан көрөн сөпкө сангарарга,
суруйарга үөрэн.

ба а
фирьы
ас что
мось иард
ас а
кумаабы
сыра
ср

м ү
юуьаа
г
л х
мааһыын
урс
ог
м уа
н
а н
сэргэх

Столбиктан биирдии тылы таланнын 4 этиитэ суруй.

**Оболоор, бүгүнгү урукпут тиэмэтэ туох
дизн буолуой?**

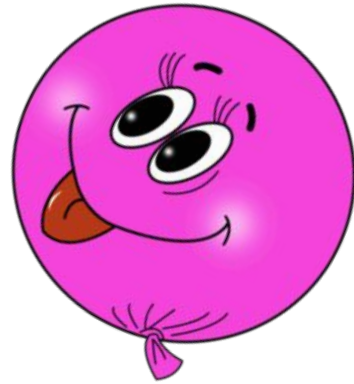
Сабаҕалааһына оноруоххайын эрэ.

Тиэмэбит аата: «Араастык этиллэр тыллар»

2. Скобка иһигэр баар тыллартан сөптөөбүн талан туруорун.

**Балтым иистэнээри ийэтиттэн ...
көрдүүр. Улахан уолаттар ... диэтилэр.
(инньэ, иннэ). Эбэм ньирэйгин ... диэтэ.
Киэһэ уулуссаны ... уота сырдатар.
(банаар, манаар).**

Хамсанылаах сынньалан

3. Ойууларынан этиитэ онор. Тыллар суруллууларын быһаар.

баан(н,н)ка
сүө(г,н)эй

быта(р,х)ай
ха(р,ч)чы

(нь,н)уучча
суу(м,н)ка

4. Тыллары таай, суруллууларын бэрэбиэркэлээ.

¹ ДЬ	а	д	а	Н	Ы		
² с	а	һ	а	р	х	а	Й
³ Х	а	п	к	а	а	Н	
⁴ с	у	о	р	а	т		
⁵ к	ө	р	ү	д	ү	ө	р

4. 2. Бүрэйгэ суруллууларын бэрэбиэркэлээ.
3. Герезенага боннүу ур сир.

5. Буочарга үлэ.

Кулгаах ыраабы истэр, харах чугаһы көрөр.

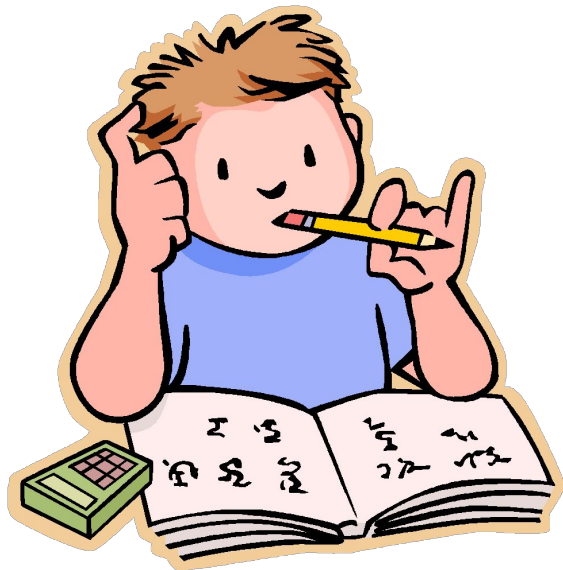
6. Көрөн диктант.

Мыраан, оѳуруо, ньуоска, сыгынах,
күүдээх, кулахы, оѳурсу.

**7. Мэник Мэнигийээн сурдугар сурук суруйбут.
Төһө сөпкө суруйбутуй? Бэрэбиэркэлээ, сыһаны
булан көннөрөн суруй.**

**Мин һассын булту барабын. Үрдүк быраа-
ны туорум. Отон ичигэстиэм. Мохотойу бул-
туом. Эбэбэр кэһибин аҕалыам. Эн басыан
дуо?**

Сурдью диэн кимий?

- *Араастык этиллэр тыллар тустарынан тугу өйдөөтүң? Ол туһунан санаабын этиэнг дуо?*

Өйдөө!

Тыл биир бүтэй дорбооно соробор араастык этиллэр. Сөпкө сангарарга **ТЫЛДЫТЫ тутта үөрэн.**

Үлэбин сыаналан:

1.

Барытын өйдөөтүм уонна сатаатым

2.

Кыратык албаастаах үлэлээтим

3.

**Өйдөөбөтүм куһаҕаннык үлэлээтим.
Кэлэр уруокка көннөрүнүөм**